

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТНПУ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира ГНАТЮКА

ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ І ЖУРНАЛІСТИКИ

Кафедра української та зарубіжної
літератур і методик їх навчання

ПРОГРАМА

Всеукраїнської наукової конференції

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

*(присвячена світлій пам'яті професора
Гром'яка Романа Теодоровича)*

21 березня 2023 року

Тернопіль

***Роман Гром'як
(1937-2014)***

Особливе місце серед науковців України займає професор Роман Гром'як.

Народився Роман Теодорович 21 березня 1937 року у селі Глушин Бродівського району на Львівщині. Навчався у Бродівському педучилищі та Львівському педінституті, який невдовзі перевели до Дрогобича, тому закінчував Дрогобицький державний педагогічний інститут імені І. Франка. Вчителював на Хмельниччині та Тернопільщині. Закінчив аспірантуру при Львівському університеті, став кандидатом філософських наук, викладав у вузах Донецька і Тернополя. З 1979 року працював у Тернопільському державному педагогічному інституті, згодом – університеті. Доктор філологічних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої школи України, дійсний член НТШ, професор Українського вільного університету у Мюнхені (Німеччина), Ягеллонського університету (Польща), від 1995 року творець і багаторічний завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету. Впродовж 2001-2013 років очолював створену при кафедрі Спеціалізовану вчену раду по захисту кандидатських дисертацій. Був першим головою обласної ради Всеукраїнського товариства української мови «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Науковий світ України високо оцінив літературознавчі праці вченого. Серед них: «Літературно-художній образ» (1970), «Цілісний аналіз художнього твору» (в співавторстві, 1970), «Естетичне освоєння дійсності» (1972), «Естетика і критика» (1975), «Іван Франко. Краса і секрети творчості» (у співавторстві, 1980), «Громадянськість і професіоналізм. Соціальна відповідальність критики» (1986), «Що доведено життям» (1988), «Поетика» (у співавторстві, 1992), «Давнє і сучасне» (1997), «Історія української літературної критики від початків до кінця ХІХ віку» (1999), «Орієнтації. Дискурси. Розмисли» (2007), численні статті в газетах, журналах, наукових збірниках.

На початку дев'яностих учений, очоливши обласну організацію Демократичної партії України, зайнявся політикою. Враження від адміністративної роботи та політичної діяльності Роман Гром'як відтворив у

двох книгах спогадів-роздумів: «Вертеп, або як я став народним депутатом СРСР» (1992), «Вертеп-2, або У хащах влади» (1995) та збірці статей «Культура, політика, інтелігенція (1996). Дві книги «Вертепу» – це яскрава інтелектуальна проза з численними подіями, іменами, фактами, вчинками, характерами, тут і поезія, і художня проза, наука, політика, спогади, філософія – все це проходить крізь серце автора.

Майже в усіх його книгах, дослідженнях, статтях-рецензіях, виступах політична, як слушно підкреслював Григорій Сивокінь «школа філософських знань, школа естетики, що допомагає йому бути глибоким, доказовим у судженнях і про літературу, і про літературознавство і про політику».

Саме Роману Гром'яку вдячні тисячі філологів України за появу фундаментального «Літературознавчого словника-довідника» (1997; 2006).

Впродовж наукової діяльності професор Роман Гром'як підготував понад 30 кандидатів і докторів наук.

Помер вчений на 78-році життя 3 травня 2014 року в Тернополі.

Оргкомітет конференції

1. **Богдан Буяк** – доктор філософських наук, професор, академік НАН педагогічних наук України, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
2. **Ірина Задорожна** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
3. **Тетяна Вільчинська** – доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
4. **Наталія Грицак** – доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
5. **Зоряна Лановик** – доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
6. **Мар'яна Лановик** – доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
7. **Наталія Кучма** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.
8. **Соломія Смолин** – магістр, старший лаборант кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Порядок роботи конференції

21 березня 2023 р.

1. Реєстрація (вул. М. Кривоноса, 2, факультет філології і журналістики
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, 3
поверх, кім. 75а)	10.00 – 11.00
2. Пленарне засідання (ауд. 62)	11.00 – 14.00
3. Перерва	14.00 – 15.00
4. Пленарне засідання (ауд. 62)	15.00 – 17.00

Регламент

Доповідь на пленарному засіданні
Доповідь на секційному засіданні

до 20 хв.
до 15 хв.

Вітальне слово

1. **Богдан Буяк** – доктор філософських наук, професор, академік НАН педагогічних наук України, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
2. **Тетяна Вільчинська** – доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.
3. **Наталія Грицак** – доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Професор Роман Гром'як: постать на тлі епохи

Мар'яна Лановик, доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання

Зоряна Лановик, доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

«Український канон» новітньої нараторології у теоретичних підходах Романа Гром'яка

Лідія Мацевко-Бекерська, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка

Концепція літературної критики Романа Гром'яка

Марія Моклиця, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури Волинського національного університету імені Лесі Українки

Художня інтерпретація літературного твору: методологічні аспекти предметизації

Наталя Астрахан, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка

Українські сестри Шерлока: образ жінки-сищиці в українському історичному детективі

Софія Філоненко, доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства Бердянського державного педагогічного університету (тимчасово переміщений до м. Запоріжжя)

Від постколоніального до деколонізації, або Чому компаративістика актуальна дотепер?

Ростислав Семків, директор видавництва «Смолоскип», кандидат філологічних наук, доцент кафедри літературознавства ім. В. Моренця Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Національна природа образів-характерів у романі «Маруся Богуславка» Івана Багряного

Володимир Працьовитий, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Інтелектуальний код художньої прози Івана Франка: вимір проблематики

Мар'яна Гірняк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Львівського національного університету імені Івана Франка

Рецепція художнього твору у літературознавчій практиці Івана Франка та сучасні проблеми рецептивної естетики

Михайло Гнатюк, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Львівський національний університет імені Івана Франка

Фольклорні інкрустації в оповіданні Івана Франка «У столярні»

Святослав Пилипчук, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української фольклористики імені академіка Ф. Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка

ОСМИСЛЕННЯ ДУХОВНОЇ СПАДЩИНИ ПРОФЕСОРА РОМАНА ГРОМ'ЯКА: НАУКА, ПОЛІТИКА, КУЛЬТУРА

Лінгвоіндивідуалізація елітарної мовної особистості вченого Р. Гром'яка (на прикладі вставних і вставлених компонентів)

Тетяна Вільчинська, доктор філологічних наук, професор кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Методологія професора Романа Гром'яка

Луїза Оляндер, доктор філологічних наук, професор кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки, дійсний член НАН

Проблеми рецепції художнього тексту в науковій спадщині Романа Гром'яка

Оксана Лабашук, доктор філологічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Літературознавча діяльність професора Романа Гром'яка: історико-літературний аспект

Наталія Грицак, доктор педагогічних наук, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Рецепція концепту «рідний дім» у романі Р. Гром'яка «Вертеп».

Ольга Косович, доктор філологічних наук, професор кафедри романо-германської філології;
Раїса Чорній, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Б. Лепкий-критик в оцінці професора Гром'яка

Леся Вашків, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Творчість Ю.Опільського в оцінці Р.Т.Гром'яка

Марія Данилевич, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Василь Стефаник у критичній рецепції Романа Гром'яка

Світлана Бородіца, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Вплив суспільно-політичного середовища на формування літературно-критичних жанрів

Наталія Кучма, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Етапи творчого процесу: візія професора Романа Гром'яка

Марія Заборна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Естетика Т. Шевченка в осмисленні Романа Гром'яка

Олександр Ткачук, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Історія літературних взаємин Романа Гром'яка та Бориса Харчука

Олег Васишин, кандидат філологічних наук, доцент, кафедри української мови і літератури та методик їх навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

НАЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ПОЕТИКА, РЕЦЕПЦІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ

Сучасна українська драматургія у контексті теорії ідентичності, студій пам'яті, концепцій травми

Олена Бондарева, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури, компаративістики і гринченкознавства Київського університету імені Бориса Грінченка

Реалізація принципів постмодернізму у романі Крістофа Рансмайра «Останній світ»

Микола Кебало, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Автобіографічний наратив у літературі 20-х років ХХ століття

Світлана Журба, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур Криворізького державного педагогічного університету

Роман «Незнищенна печать» Елізабет Ланггессер в контексті німецького магічного реалізму

Світлана Притолук, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Концепт «птах» у творах для дітей Б. Антоненка-Давидовича

Катерина Білобровська, аспірантка кафедри української та зарубіжної літератур Криворізького державного педагогічного університету

Експериментальний дискурс інтелектуального роману В. Домонтовича «Дівчина з ведмедиком»

Марія Любінецька, кандидат філологічних наук, викладач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Концепти герой та антигерой: компаративний аспект

Олена Пасічник, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

Полемічні акценти трактату «Літос» Петра Могили

Ольга Федько, викладач Українського державного університету науки і технологій.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ТА ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Художнє осмислення української національної ідеї у романі Р. Іваничука «Орда»

Тетяна Кондратьєва, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Відкритий лист Олеся Бердника як покаяння

Віктор Кисіль, кандидат філологічних наук, доцент, кафедри історія української літератури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Роль національної ідеї та патріотизм як один із факторів формування лідерської компетенції у студентів

Анна Жукова, викладач Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, аспірантка Львівського національного університету імені Івана Франка

Українська мова – елемент національної безпеки

Олена Коноплицька, кандидат філологічних наук, доцент кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Західноукраїнського національного університету

ВИДАВНИЧО-ПУБЛІЦИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОМАНА ГРОМ'ЯКА У ФОКУСІ СУЧАСНОСТІ

Концепт «історична пам'ять» у публіцистиці Романа Гром'яка

Оксана Кушнір, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики

Тетяна Решетуха, кандидат наук із соціальних комунікацій доцент кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

«У взаєминах з добою...»: постать Романа Гром'яка на шпальтах газети «Тернопіль вечірній» у період суспільних змін 1990-1994 рр.

Олександр Вільчинський, кандидат наук із соціальних комунікацій доцент кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Модус національної ідентичності в публіцистичних працях Романа Гром'яка.

Олеся Мединська, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

НОВІТНІ МЕТОДИКИ СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

Поетичний білінгвізм (український текст у світовому контексті)

Олександр Глотов, доктор філологічних наук, професор
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
імені Тараса Шевченка

Комунікативне лідерство в парадигмі філологічної освіти.

Олена Гузар, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
філологічних дисципліна початкової освіти Тернопільського
національного педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Inquiry based learning – навчання на основі запиту через дослідження у сучасній
гуманітаристиці

Людмила Бабій, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри англійської філології та методики навчання
англійської мови Тернопільського національного
педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Поезія Людмили Горової у світлі медіальної конкуренції

Наталія Коробкова, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української літератури та компаративістики
Одеського національного університету імені
І. І. Мечникова

Образи українських міст в антології воєнної лірики «Весна озброєна»

Анна Маліцька, аспірант кафедри української літератури та
компаративістики Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова

Семіотичні погляди в фольклористиці кін. XIX – поч. XX ст.

Наталія Мельничин, магістр, аспірантка кафедри
української та зарубіжної літератур і методик їх навчання
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

Нове прочитання пам'яток давнього письменства

Тетяна Скуратко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Сучасні інтерактивні методи та технології навчання у вищій школі при вивченні гуманітарних дисциплін

Ольга Блашків, кандидат філологічних наук, доцент кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Західноукраїнського національного університету

Алгоритм аналізу мовних універсалій у науково-дослідній лабораторії «Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі»

Любов Струганець, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Стилістичні особливості сучасної мемуарної прози

Олена Шонь, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Формування компетентності інтермедіального аналізу художніх творів на уроках української літератури

Галина Марценко, викладач української мови і літератури Київського фахового коледжу прикладних наук

Специфіка практичного втілення крос-культурного аналізу під час вивчення творів сучасної української та польської літератур

Олена Журба, вчитель української мови і літератури, польської мови Криворізького ліцею №107 «Лідер» Криворізької міської ради Дніпропетровської області

УКРАЇНСЬКА МОВА У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ

Топонімний простір коломийок (на матеріалі записів В. Гнатюка)

Оксана Вербовецька, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Засоби милозвучності української мови у художніх текстах Д. Павличка

Галина Бачинська, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Індивідуально-авторське словотворення у поезії Сергія Жадана

Ірина Бабій, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов;

Лілія Лушпинська, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисципліна початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Морфологічний потенціал прикметників у творчості М. Кідрука

Ніна Свистун, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Концепт «час» у слов'янських пареміях (лінгвокультурологічний аспект)

Ірина Заваринська, кандидат філологічних наук, викладач кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Лігвоаналіз художнього тексту в парадигмі сучасних лінгвістичних студій

Ольга Петришина, кандидат філологічних наук, доцент завідувач кафедри української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Фемінитиви в сучасній українській мові: лексико-семантичний аспект

Тетяна Савчин, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Перцептивний простір мови творів Валерія Шевчука

Тетяна Миколенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Топос міста у романі Івана Франка «Лель і Полель»

Вікторія Барабаш, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Творча постать І.Нечуя-Левицького в оцінці В.Сімовича

Яна Волкова, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Драматургія Лесі Українки критичні рецепції М.Зєрова

Юлія Гребенкова, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Професор І.Денисюк про поетикальні особливості літературних казок Марка Вовчка.

Мар'яна Грущак, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Відеопоезія як візуалізація поетичного слова

Вікторія Гураль, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Епістолярій Б. Лепкого в контексті розвитку української літературної критики

Василина Заруба, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Рецепція творів В.Барки в американській періодиці

Вікторія Люба, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Штрихи до епістолярного портрета Лесі Українки-критика

Ольга Мостова, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Художня правда війни в романі С. Жадана «Інтернат»

Юлія Фірман, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка